

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/1/2025
Identifikačné číslo spisu:	1115211597
Dátum vydania rozhodnutia:	23.10.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1115211597.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v spore žalobcu: BS spol. s r.o. Building service, so sídlom: Pezinská 1098, 901 01 Malacky, IČO: 35 933 917, právne zastúpeného: URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom: Červeňova 15, 811 03 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 244 895, proti žalovanému: WF Slovakia, s.r.o., so sídlom: Daxnerova 9, 010 01 Žilina, IČO: 36 783 196, právne zastúpenému: JUDr. Eva Bieliková, advokátka, Stromová 13, 831 01 Bratislava, o zaplatenie 68.054,46 eura s príslušenstvom, v konaní o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 21. júna 2024, č. k. 1Cob/135/2022-1108, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovanému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), uznesením z 21. júna 2024, č. k. 1Cob/135/2022-1108, rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 31Cb/97/2015-1021 zo dňa 31. mája 2022 a zároveň uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 31Cb/97/2015-173 zo dňa 15. januára 2019 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2. Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 15. januára 2019, č. k. 31Cb/97/2015-173, rozhodol o pripustení obchodnej spoločnosti BS spol. s r.o. Building service, IČO: 35 933 917, do konania na strane žalobcu. V odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že pôvodný žalobca (CBS HP Stav s.r.o., so sídlom: Slnecná 1146, 908 73 Veľké Leváre, IČO: 44 687 583) bol dňa 13. júna 2017 vymazaný z Obchodného registra SR, nakoľko došlo k jeho zlúčeniu s obchodnou spoločnosťou EUROPROFI, s.r.o. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 31Cb/97/2015-162 zo dňa 4. septembra 2018 rozhodol o tom, že pokračuje v konaní s právnym nástupcom pôvodného žalobcu, a to so spoločnosťou EUROPROFI, s.r.o., IČO: 36 057 002. Predmetné uznesenie následne súd prvej inštancie zrušil uznesením č. k. 31Cb/97/2015-167 zo dňa 20. septembra 2018 a v konaní tak naďalej vystupoval ako žalobca CBS HP Stav, s.r.o. Súdu prvej inštancie bol dňa 23. októbra 2017 doručený návrh žalobcu CBS HP Stav, s.r.o. zo dňa 20. októbra

2017 na zmenu účastníka konania na strane žalobcu tak, aby do konania vstúpil ako nový žalobca obchodná spoločnosť BS spol. s r.o. Building service, IČO: 35 933 917, nakoľko medzi pôvodným žalobcom a spoločnosťou BS spol. s r.o. Building service bola dňa 19. apríla 2017 uzatvorená Dohoda o postúpení pohľadávok, o ktorom návrhu rozhodol súd prvej inštancie uznesením zo dňa 15. januára 2019, č. k. 31Cb/97/2015-173.

2.1. Okresný súd Bratislava I ďalej napadnutým rozsudkom č. k. 31Cb/97/2015-1021 zo dňa 31. mája 2022 výrokom I. zamietol návrh na prerušenie konania do skončenia konania vedenom na Okresnom súde Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 27Cb/148/2015, výrokom II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 62.015,34 eura, úrok z omeškania 9,05 % ročne zo sumy 62.015,34 eura od 22. apríla 2015 až do zaplatenia, paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, výrokom III. v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol a výrokom IV. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 82,26 % voči žalovanému, pričom o výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Krajský súd uznesením z 21. júna 2024, č. k. 1Cob/135/2022-1108, zrušil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 31. mája 2022 (č. k. 31Cb/97/2015-1021) ako i uznesenie okresného súdu zo dňa 15. januára 2019 (č. k. 31Cb/97/2015-173) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3.1. Odvolací súd sa vo svojom uznesení stotožnil s námietkou žalovaného vznesenou v podanom odvolaní, že pôvodný žalobca nebol dňa 23. októbra 2017 oprávnený podať návrh na zmenu strany sporu, nakoľko takýto návrh môže podať iba existujúci subjekt, pričom v danom čase už bol pôvodný žalobca vymazaný z OR SR. Odvolací súd uviedol, že ustanovenie § 64 CSP sa vzťahuje aj na zánik žalobcu, aj na zánik žalovaného. Na rozdiel od straty procesnej subjektivity fyzickej osoby (smrťou) počas konania, súd v prípade právnickej osoby nemá možnosť posúdiť podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť alebo či v ňom môže pokračovať, povaha sporu je tu teda irelevantná. Pri zániku právnickej osoby ako strany sporu počas konania súd zisťuje, či má strana právneho nástupcu. Ak právneho nástupcu má, súd uznesením rozhodne, že v konaní pokračuje s týmto právnym nástupcom. V danom prípade tak po zániku pôvodného žalobcu zlúčením a jeho výmazu z OR SR dňa 13. júna 2017, bolo možné rozhodnúť iba o pokračovaní s právnym nástupcom pôvodného žalobcu podľa § 64 CSP. Ak aj pred zánikom pôvodného žalobcu došlo k postúpeniu pohľadávky na iný subjekt, o takejto zmene na strane žalobcu bolo možné rozhodnúť iba na základe návrhu pôvodného žalobcu v čase, keď ešte existoval, t. j. v čase, kedy mal hmotnoprávnu spôsobilosť a zároveň aj procesnú subjektivitu na podanie takého návrhu. V takom prípade by bol súd povinný posudzovať návrh pôvodného žalobcu podľa § 80 CSP. Ak takýto návrh pôvodný žalobca nepodal v čase pred jeho výmazom z OR SR dňa 13. júna 2017, bol možný postup iba v zmysle § 64 CSP. Odvolací súd preto dospel k záveru, že uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 31Cb/97/2015-173 zo dňa 15. januára 2019 je potrebné postupom podľa § 389 ods. 2 CSP v spojení s § 380 ods. 2 CSP zrušiť, nakoľko táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej, keďže predmetným uznesením súd prvej inštancie pripustil zmenu v osobe žalobcu bez kvalifikovaného návrhu v zmysle § 64 CSP. Ak je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo, t. j. v danom prípade uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 31Cb/97/2015-173 zo dňa 15. januára 2019. Z uvedeného dôvodu odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zo dňa 31. mája 2022 (č. k. 31Cb/97/2015-1021) rozhodol o návrhu na prerušenie konania, ako aj o žalobe bez toho, aby bol z jeho strany zvolený správny procesný postup vo vzťahu k ustáleniu okruhu strán sporu, konkrétne v tomto spore k správne určeniu osoby žalobcu. Zdôvodnil, že uvedený nedostatok je nutné kvalifikovať ako vadu procesných podmienok, ktorá už sama osebe zakladá vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Nakoľko odvolanie žalovaného smerovalo voči celému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, keďže žalovaný namietal práve tú skutočnosť, že súčasný žalobca bol do konania pripustený návrhom pôvodného žalobcu zo dňa 20. októbra 2017, doručeným súdu prvej inštancie dňa 23. októbra 2017, ktorý už nebol oprávnený na podanie takého návrhu, keďže k jeho výmazu z OR SR došlo dňa 13. júna 2017, boli podľa odvolacieho súdu v zmysle § 389 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP v spojení s § 380

ods. 2 CSP splnené podmienky na zrušenie napadnutého rozsudku okresného súdu v celom jeho rozsahu a vrátenie veci, pričom úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne vec prejednať procesným postupom súladným s príslušnými zákonnými ustanoveniami, v prvom rade rozhodnúť podľa § 64 CSP o pokračovaní s právnym nástupcom pôvodného žalobcu a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví. Až po procesnej náprave týchto základných predpokladov umožňujúcich pokračovať v konaní, bude súd prvej inštancie ďalej postupovať v súlade s platnými procesnými predpismi o vedení konania a znovu vo veci rozhodne na základe zisteného skutkového a právneho stavu, ako aj o návrhu na prerušenie konania, pričom v otázke posúdenia aktívnej vecnej legitimácie žalobcu bude nevyhnutné vziať do úvahy aj tú skutočnosť, že pôvodný žalobca postúpil žalovanú pohľadávku Dohodou o postúpení pohľadávok zo dňa 19. apríla 2017.

4. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, prípustnosť ktorého odvodzuje od ust. § 420 písm. b), d) a f) CSP, tvrdiac, že vydaním tohto uznesenia odvolacieho súdu (i) došlo k vytvoreniu bezprecedentného stavu, kedy v konaní vystupoval ako strana ten, kto nemal procesnú subjektivitu [§ 420 písm. b) CSP], (ii) sa nerešpektovalo, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo [§ 420 písm. d) CSP], (iii) došlo k zásahu žalobcu do práva na spravodlivý proces a súčasne k nesprávnemu procesnému postupu súdu, ktorý znemožňuje procesnej strane (súčasnému žalobcovi), aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia [§ 420 písm. f) CSP]. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1Cob/135/2022-1108, zo dňa 21. júna 2024 v celom rozsahu a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne navrhol, aby dovolací súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania (vrátane náhrady trov právneho zastúpenia) za dovolacie konanie (vrátane náhrady trov právneho zastúpenia) v rozsahu 100 %.

5. Žalovaný sa k podanému dovolaniu žalobcu nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal spor a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c) CSP).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

11. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

12. Rozhodnutím vo veci samej je meritórne rozhodnutie. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Rozhodnutie vo veci samej je preto také rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberá nárokom, ktorý strany uplatnili. Charakteristickým znakom pre rozhodnutie vo veci samej je, že zakladá prekážku veci rozhodnutej (§ 230 CSP), na rozdiel od rozhodnutia nemeritórneho, ktoré takéto účinky nemá.

13. Rozhodnutia, ktorými sa konanie končí, môžu byť rozhodnutiami vo veci samej alebo aj procesné rozhodnutia, ktorými sa konanie končí, ale neriešia vec samu, vec sama nebola prejednaná (napr. zastavenie konania pre neexistenciu procesných podmienok; pre späťvzatie žaloby, odvolania; pre neodstránenie väd podania; odmietnutie podania; odmietnutie odvolania a pod.).

14. V prvom rade dovolací súd pri skúmaní prípustnosti dovolania vychádzal z toho, že dovolaním žalobca napadol uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a uznesenie okresného súdu o pripustení obchodnej spoločnosti BS spol. s r.o. Building service do konania na strane žalobcu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, pričom dôkladné skúmanie povahy napadnutého rozhodnutia (či sa jedná o rozhodnutie vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí) považoval za kľúčový aspekt pre posúdenie otázky prípustnosti dovolania. Dovolací súd preto v preskúmvanej veci zisťoval, či predmetné kasačné uznesenie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním, je rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím konečným, ktorá povaha rozhodnutia by otvárala dovolaciemu súdu možnosť preskúmať prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f) CSP.

15. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého (kasačné, procesné) uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. V dôsledku kasačie rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátenia veci na ďalšie konanie nie je vec právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje. Tieto právne náhľady sú zastávané aj v odbornej právnickej literatúre (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1354 a 1355).

16. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok a uznesenie okresného súdu o pripustení obchodnej spoločnosti BS spol. s r.o. Building service do konania na strane žalobcu a vec vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie, nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné.

17. Vzhľadom na uvedené dovolací súd procesne neprípustné dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c) CSP bez skúmania, či v konaní došlo k ním namietanej procesnej nesprávosti.

18. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko mu v dovolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli (k tomu viď judikát č. R 72/2018).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie prípustný opravný prostriedok.